

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту

Володимир ГОРНИК

(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

форма навчання денна

КИЇВ 2024

РОЗРОБНИК си­ла­бу­су, стар­ший ви­кла­дач ка­фе­дри фінан­сів та облі­ку

(підпис)

Ольга ПИЛИПЕНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри фінансів та обліку

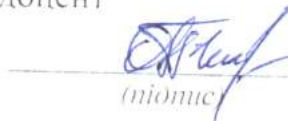
Протокол № 1 від 29.08.2024

Завідувач кафедри

(підпис)

Анатолій ПУТІНЦЕВ

Гарант освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»: кандидат економічних наук, доцент

(підпис)

(Ірина ДИМЕДЕНКО)

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

2. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПІ	Аналіз господарської діяльності Шифр за ОПІ – ОК 26
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	3 рік навчання, 5-ий семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	4 кредити, 120 годин, 58 годин аудиторних, з них: 30 год. лекцій, 28 год. семінарських занять 62 години - самостійна робота Курсова робота
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	екзамен
6. Інформація про консультації	за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Курінна Оксана Володимирівна, старший викладач кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	kyrinna.oksana@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
3. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	При вивченні дисципліни значна увага приділяється формуванню у студентів навичок використання в аналітичних дослідженнях сучасного методичного інструментарію, що сприяє забезпеченню якісно нового змісту компетентностей сучасних фахівців та створює суттєві конкурентні переваги серед фахівців економічного профілю на ринку праці.
Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	<u>Мета викладання навчальної дисципліни</u> «Аналіз господарської діяльності»: засвоєння майбутніми спеціалістами теоретичних основ та здобутті практичних навичок проведення аналітичних досліджень діяльності суб'єктів господарювання усіх форм власності для прийняття виважених і обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємства і посилення його конкурентоспроможності. <u>Завдання навчальної дисципліни</u> : опанування студентами компетенцій щодо комплексного та системного підходу до дослідження явищ і процесів з урахуванням стратегічних цілей та впливу зовнішнього середовища; оволодіння

	<p>знаннями щодо ключових показників виробничо-господарської діяльності, вміннями їх обґрунтовувати і виявляти вплив на результативність діяльності протягом звітного періоду; отримання навичок оцінки економічної ефективності використання технологічних та кадрових ресурсів підприємства.</p> <p><u>Цілі вивчення дисципліни:</u> здійснювати аналітичну діагностику ефективності окремих бізнес-процесів та центрів відповідальності на підприємствах; використовувати методи і інструменти економічного аналізу при обґрунтуванні управлінських рішень; проводити трансформацію фінансової звітності підприємства в аналітичні формати; давати аналітичне обґрунтування планів організації та його структурних підрозділів; проводити факторний аналіз виконання бюджетів, знаходити резерви підвищення ефективності діяльності; обґрунтувати найбільш ефективні фінансові та операційні стратегії, спрямовані на створення додаткової вартості підприємства та підвищення його фінансової стійкості.</p>
Пререквізити	«Статистика», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства»
Постреквізити	«Аудит», «Звітність підприємства», «Управлінський облік», «Внутрішньогосподарський контроль», «Фінансовий аналіз»
Формат проведення дисципліни	Змішана форма навчання: очна та онлайн (з використанням Google Classroom)

4. Загальні та спеціальні компетентності

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності				
ЗК01. Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань.	ПР05			
ЗК02. Здатність до аналізу та синтезу як		ПР06		ПР08

інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів.				
ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні та презентувати результати			ПР15	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)				
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.	ПР01, ПР05, ПР14	ПР09		
СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.		ПР06		
СК05. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.			ПР15	

5. Програмні результати навчання

ПР01. Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств, установ, організацій та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР08. Обґрунтовувати ефективність прийняття рішення з використанням обліково-аналітичної інформації та розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством.

ПР09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР14. Володіти базовими знаннями фундаментальних розділів математики в обсязі, необхідному для застосування економіко-математичних методів у обраній професії.

ПР15. Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і процесів на підприємстві.

6. Тематика та зміст навчальної дисципліни.

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчально го заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання аналізу господарської діяльності	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 2. Інформаційне та організаційне забезпечення аналізу господарської діяльності	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 3. Методи і прийоми аналізу господарської діяльності	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 4. Аналіз виробництва та реалізації продукції	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	4 4
Тема 5. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами та ефективності їх використання	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 6. Аналіз наявності та ефективності використання основних засобів і нематеріальних активів	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	4 4
Тема 7. Аналіз забезпечення підприємства матеріальними ресурсами та оцінка ефективності їх використання	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	4 2
Тема 8. Аналіз витрат підприємства	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2 2
Тема 10. Аналіз фінансового стану підприємства	Лекція Практичне заняття	усне опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	4 4
Тема 11. Оцінка ймовірності	Лекція	усне	2

банкрутства підприємства	Практичне заняття	опитування/обговорення/ дискусія/ проблемні питання	2
--------------------------	-------------------	---	---

7. Інформація про індивідуальне завдання

1. Виконання розрахункових робіт, домашньої контрольної роботи.
2. Аналітичний огляд.
3. Аналіз практичних, проблемних ситуацій.
4. Підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференції.
5. Написання курсової роботи.

Складовим елементом процесу навчання виступає підготовка курсової роботи. Курсова робота виконується у п'ятому семестрі в міру вивчення відповідних тем дисципліни або самостійно. Курсова робота повинна: відображати теоретичні знання студента з обраної теми; розкривати економічну сутність предмета дослідження, його значення і роль у господарській діяльності підприємства; включати елементи власних наукових досліджень студента та самостійного підходу до вирішення аналітичних задач; визначати основні напрямки вдосконалення методики аналізу вибраного предмету дослідження; бути завершеною конкретними висновками та пропозиціями.

Виконання курсової роботи складається з таких етапів: 1. Вибір теми роботи. 2. Вивчення літературних джерел. 3. Збір необхідної для виконання роботи інформації на підприємстві. 4. Аналіз матеріалів, обґрунтування висновків та пропозицій. 5. Написання роботи та її оформлення. 6. Подання роботи на кафедру та її захист.

Теоретичні питання у курсовій роботі повинні займати не більше 1/3 загального обсягу, а 2/3 мають бути підготовлені на підставі вивчення й узагальнення практичного матеріалу з роботи підприємства, відображати результати досліджень та пропозиції щодо поліпшення управління об'єктом дослідження.

Тематика курсових робіт:

1. Аналіз господарської діяльності в умовах функціонування інформаційних комп'ютерних систем.
2. Економічний моніторинг (оперативний аналіз) господарської діяльності підприємства.
3. Аналіз виробництва продукції підприємства.
4. Аналіз виконання плану випуску продукції та ритмічності виробництва.
5. Аналіз асортименту та структури випуску продукції підприємства.
6. Аналіз якості продукції та її впливу на фінансові результати підприємства.
7. Аналіз реалізації продукції підприємства.
8. Аналіз реалізації та руху товарів на торговельному підприємстві.
9. Аналіз імпорتنих операцій підприємства.
10. Аналіз експортних операцій підприємства.
11. Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій на підприємстві.

12. Аналіз організаційно-технічного рівня підприємства.
13. Аналіз наявності та ефективності використання персоналу на підприємстві.
14. Аналіз продуктивності праці та трудомісткості продукції на підприємстві.
15. Аналіз стану, складу, структури, динаміки основних фондів підприємства.
16. Аналіз наявності та ефективності використання основних засобів підприємства.
17. Аналіз наявності та використання матеріальних ресурсів на підприємстві.
18. Аналіз ефективності використання товарних запасів підприємства.
19. Аналіз використання обладнання підприємства.
20. Аналіз виробничої потужності підприємства.
21. Аналіз забезпеченості і використання сировини і матеріалів на підприємстві.
22. Аналіз витрат підприємства на виробництво продукції.
23. Аналіз структури витрат на виробництво продукції.
24. Аналіз собівартості продукції.
25. Аналіз резервів зниження собівартості продукції.
26. Аналіз розрахунків з оплати праці.
27. Аналіз фінансової звітності підприємства.
28. Аналіз доходів підприємства.
29. Аналіз грошових потоків підприємства.
30. Аналізу власного капіталу підприємства.
31. Аналіз ефективності використання матеріальних активів підприємства.
32. Аналіз нематеріальних активів підприємства.
33. Аналіз лізингових операцій підприємства.
34. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.
35. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства.
36. Аналіз довгострокових фінансових вкладень підприємства.
37. Аналіз ефективності використання оборотних активів фірми.
38. Аналіз фінансових інвестицій підприємства.
39. Аналіз активів підприємства та їх використання.
40. Аналіз довгострокових та поточних зобов'язань підприємства.
41. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
42. Аналіз звітності підприємства про фінансові результати.
43. Аналіз беззбитковості підприємства.
44. Аналіз рентабельності на підприємстві.
45. Аналіз формування, розподілу та використання прибутку на підприємствах.
46. Аналіз фінансового стану підприємства.
47. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

48. Аналіз ділової активності підприємства.
49. Аналіз майнового стану підприємства та джерел придбання майна підприємства.
50. Аналіз формування статутного капіталу підприємства.
51. Аналіз розрахунків з покупцями і замовниками.
52. Аналіз розрахунків з постачальниками і підрядниками.
53. Аналіз розрахунків з бюджетом за податками і обов'язковими платежами.
54. Аналіз вексельних операцій підприємства.
55. Аналіз кредитних операцій підприємства.
56. Аналіз готівкових розрахунків підприємства.
57. Аналіз розрахункових операцій підприємства.
58. Аналіз інноваційної діяльності підприємства.
59. Методика та організація аналізу на підприємствах — суб'єктах малого бізнесу.
60. Методика та організація аналізу в акціонерних товариствах.
61. Аналіз ефективності діяльності акціонерних товариств.
62. Методика та організація аналізу торгівельних підприємств.
63. Методика та організація аналізу сільськогосподарських підприємств.
64. Методика та організація аналізу комерційних банків.
65. Методика та організація аналізу діяльності бюджетних організацій.

8. Технічне та програмне забезпечення (обладнання).

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програм Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету, до навчального середовища, а також приєднання до папки курсу на Google Classroom оскільки там розміщуються навчальні матеріали

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання для:

- комунікації та опитувань,
- виконання домашніх завдань,
- виконання завдань самостійної роботи,
- проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) тощо.

9. Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час тесту, іспиту заборонені. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Методичних рекомендацій для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної

доброчесності.

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності, правила перескладання або відпрацювання пропущених занять тощо: відбувається згідно з Положення про організацію освітнього процесу у Таврійському національному університет ім. В.І. Вернадського.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до - 50% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Перескладання тесту відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням.

10. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів за видами діяльності, як і самі види діяльності, обирає викладач відповідно до специфіки навчальної дисципліни:

- робота на лекційних заняттях;
- виконання завдань під час практичних занять;
- фронтальне/індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять;
- поточне тестування;
- виконання завдань самостійної роботи тощо.

Загальна система оцінювання	Підсумкова оцінка з дисципліни є сумою оцінок з відповідною вагою за кожен з таких видів робіт: активна робота на семінарських заняттях, тести, виконання практичних робіт та підсумковий контроль (екзамен). Підсумкова оцінка визначається відповідно до поданої нижче таблиці оцінювання за різними шкалами (100-бальна, ECTS, національна).
Тестування	Проводиться з кожної теми курсу, оцінюється максимум 5 балів/тема
Виконання розрахункових робіт	Максимум – 10 балів
Іспит	Іспит проводиться в кінці курсу, включає два теоретичних питання і одне практичне завдання. Максимально оцінюється в 40 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивна оцінка за всіма обов'язковими видами робіт

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Бутинець Ф.Ф., Мних Є.В., Олійник О.В. Організація і методика економічного аналізу. - Житомир: ПП «Рута», 2000. - 416 с.
2. Господарський кодекс України / Кодекс від 16 січня 2003 р. №436-IV: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Івахненко В.М. Теорія економічного аналізу: Навч. пос. - К.: КНЕУ, 2006- 232 с.
4. Івахненко В.М., Горбатов М.І. Курс економічного аналізу: Навч.- метод, посібник для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2006. - 302 с.
5. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. - Х.: Фактор, 2007. - 784 с.
6. Мних Є.В. Економічний аналіз. Навчальний посібник. - К: Центр навчальної літератури, 2003 р. - 412 с.
7. Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз господарської діяльності [Електронний ресурс] : підручник / І. М. Парасій-Вергуненко ; за ред. Л. М. Кіндрацької. — К. : КНЕУ, 2016. 629, [3] с.
8. Пацула О.І. Аналіз господарської діяльності: Навчальний посібник. – Львів, 2014. – 337 с.
9. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Навч. пос. - К.: Знання, 2009.-196 с.

Додаткова література:

10. Андрєєва Г.І. Економічний аналіз: Навч.-метод, посібник. - К.: Знання, 2008. - 263 с.

11. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз: навчальний посібник. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 85 с.
12. Економічний аналіз і моделювання господарської діяльності підприємства: навчальний посібник / М.В. Румянцев, Н.В. Касьянова, Д.В. Солоха, О.О. Тарасова. – Донецьк: ДонНТУ, 2013. – 296 с.
13. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / За ред. д.е.н., проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Ф.Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 704 с.
14. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб’єктів господарювання: Підручник. - К.: Знання, 2008. - 630 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.kiev.ua>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України <http://www.me.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Офіційний сайт по розкриттю інформації емітентами СМІДА <http://smida.gov.ua>